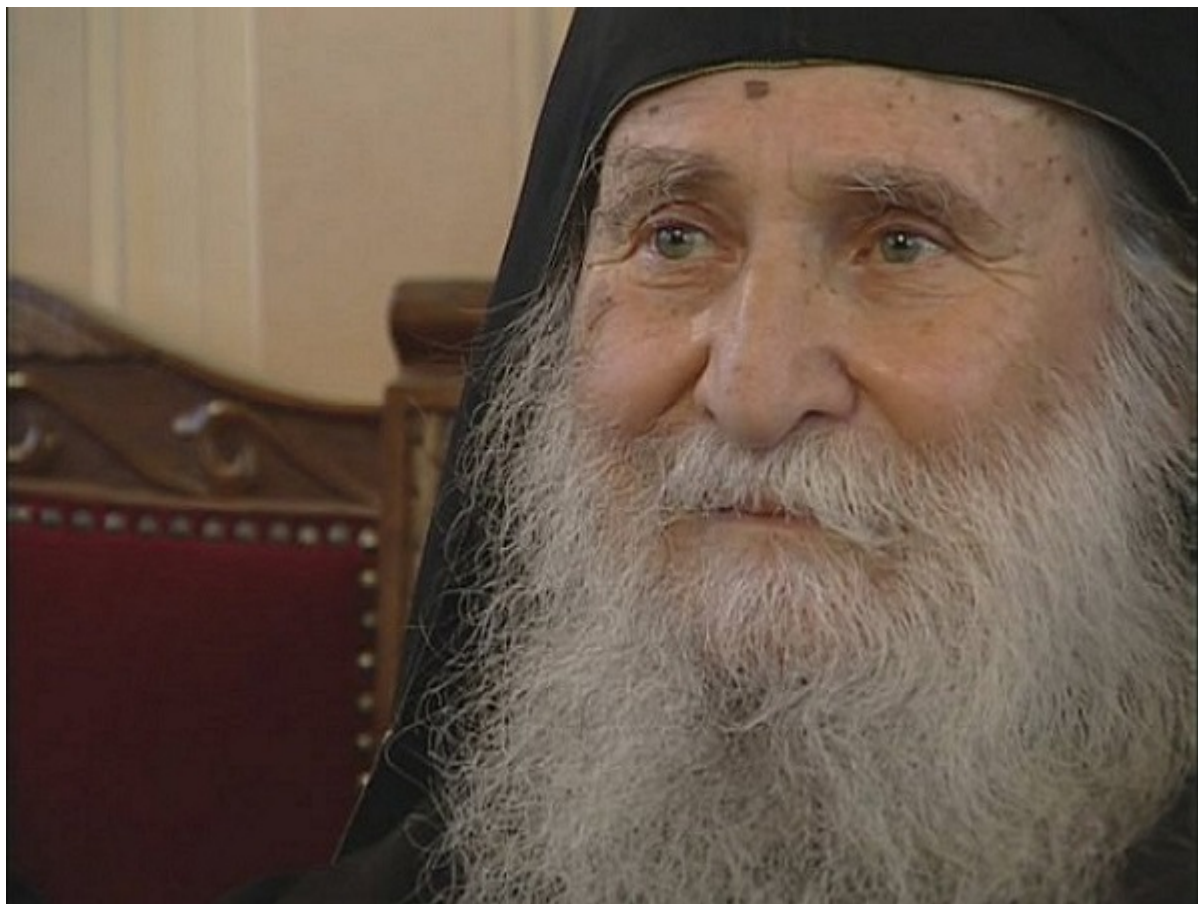

Πατρικές παραινέσεις (Γέροντας Ιωσήφ Βατοπαιδινός († 2009))

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

- Η υπόμνηση των ειδών και μερών του παλαιού ανθρώπου που παρουσιάζεται σαν προσβολή, ας μη μας ανησυχούν. Άλλη είναι η προσβολή, άλλος ο συνδυασμός, άλλη η αποπλάνηση του νου που δεν έχει αρκετή πείρα και άλλη είναι η ήττα, αν υπάρξει.
- Εφόσον υπάρχει αγάπη και εγκράτεια, κανένα φαύλο πράγμα δεν μπορεί ποτέ να επικρατήσει, όπως επίσης και καθετί που η ψυχή αποστρέφεται και μισεί.
- Τα αβυσσαλέα κρίματα του Θεού, επιτρέπουν τις αλλοιώσεις, είτε φυσικές είτε συμβατικές, για να γυμνάζουν τους αθλητές στην μάχη του πολέμου και εδώ ακριβώς χρειάζεται το άλας, δηλ. η διάκριση.

- Καθετί που η πρόθεση του ανθρώπου το απωθεί, μην το φοβάστε· δεν μπορεί να σταθεί, είναι ολιγοχρόνιο. Ούτε πάλιν η μάχη και ο πόλεμος είναι θέμα ενοχής. Αφορμές μάλλον πίστεως ή απιστίας δίδονται.
- Καλή, ασφαλώς, είναι η ακρίβεια, αλλά μεγαλύτερη είναι η διάκριση και η μετ' αυτής οικονομία. Ο Ιησούς μας, όταν ήλθε σ' εμάς, μάλλον την οικονομία εφάρμοσε, αν και σαν νομοθέτης, διέταζε την ακρίβεια.
- Η παραμονή της ευκτικής χάριτος είναι δείγμα θείου ελέους, που ενθαρρύνει τη δική μας αδυναμία και αδαότητα, στον σημερινό κλύδωνα της ολοκληρωτικής ταραχής. Όταν η ταραχή που γίνεται προκύπτει από προδοσία του νου, που σημαίνει πως γνώριζε και άρα μπορούσε να αμυνθεί και όμως αμέλησε, τότε ραπίζεται από την απόγνωση αναλόγως και παύει η ευχή. Αν όμως, το σφάλμα είναι από απειρία ή αγνωσία ή αδυναμία, μάλλον η ευχή συμπαρίσταται, για να μη σκορπισθεί το θάρρος και κοπεί η ελπίδα. Όλα τα ρυθμίζει η Παναγαθότητα του Ιησού μας, που γνωρίζει ότι το πνεύμα είναι πρόθυμο, αλλά η σάρκα αδυνατεί.
- Είναι γεγονός ότι, καθετί που είναι έξω από την ανθρώπινη δυνατότητα, είναι και λέγεται υπέρ φύσιν και αυτό μόνον διά της υπέρ φύσιν θείας χάριτος επιτυγχάνεται. Εδώ επισημαίνονται δύο παράγοντες να ενεργούν. Ένας φυσικός, με ανθρώπινα μέσα και ένας υπέρ φύσιν με μόνην την θεία χάρη. Ό,τι λοιπόν

καλείται να προσφέρει ο άνθρωπος στην ανάπλασή του, είναι τα φυσικά μέσα. Και αυτά όλα εκφράζουν την περιεκτική αγωνιστικότητα που σκοπό έχει, να δαμάσει την κτηνωδία του παλαιού ανθρώπου, δηλαδή, να ανασύρει τον άνθρωπο από την παρά φύσιν ζωή.

- Οι νόμοι της ηθικής, ή της αξιοπρεπείας, δεν μεταφέρουν από τον θάνατο στη ζωή. Γενόμενος ο άνθρωπος κληρονομία του θανάτου, και των συναφών δεινών, δεν απαλλάσσεται από την εξουσία τους μόνο με τον ηθικό νόμο, αλλά μόνον διά της υπέρ φύσιν θείας χάριτος και δυνάμεως, και αυτό έκανε ο Θεός Λόγος, όταν ήρθε κοντά μας. Γι' αυτό ο Παύλος λέει: «ουκ εξ έργων των εν δικαιοσύνη ων εποιήσαμεν, αλλά διά τον αυτού έλεον έσωσε ημάς διά λουτρού παλιγγενεσίας και ανακαινώσεως Πνεύματος Αγίου». (Μας έσωσε, όχι για τα καλά έργα που τυχόν κάναμε εμείς, αλλά γιατί μας σπλαγχνίστηκε. Μας έσωσε με το βάπτισμα της αναγεννήσεως και της ανανεώσεως που χαρίζει το Άγιο Πνεύμα). Όστε και η χάρη είναι απαραίτητος παράγοντας, και η αγωνιστικότητα του ανθρώπου επίσης. Εάν ο άνθρωπος δεν αγωνισθεί και νόμιμα και παρατεταμένα, δεν θα επαναφέρει σε ισορροπία το σύνολον του ζώου που λέγεται άνθρωπος. Και εάν η θεία χάρη δεν βρει το ζώον άνθρωπον, στη σωστή θέση της φυσικής του ισορροπίας, δεν τον επισκέπτεται. «Εν σώματι καταχρέω αμαρτίας Θεός ουκ εισελεύσεται· εάν γαρ εισελεύσεται, ταχέως εξελεύσεται»(Σε σώμα γεμάτο αμαρτίες δεν εισέρχεται ο Θεός· και αν εισέλθει γρήγορα θα φύγει).